

România se confrunta cu întârzieri în procesul de desemnare a zonelor de accelerare pentru energie regenerabila (analiza)

România se confrunta cu întârzieri în procesul de desemnare a zonelor de accelerare pentru energie regenerabila, desi este obligata sa implementeze planificarea spatiala pentru productia de energie din surse regenerabile, conform Directivei revizuite privind energia regenerabila (RED III) din octombrie 2023.

Potrivit unei analize a EPG - WWF România, elaborata ca parte a proiectului RENewLand, cartografierea si desemnarea zonelor de accelerare (RAAs) pentru energia regenerabila vor genera un impact semnificativ din punct de vedere socio-economic, prin atragerea de investitii substantiale, crearea de locuri de munca, transformarile la nivelul comunitatilor locale si reducerea costurilor cu energia (pe termen mediu si lung) pentru consumatori.

De asemenea, RAAs reprezinta o oportunitate pentru atingerea obiectivelor nationale privind decarbonizarea si contributia la tinta europeana de cel putin 42,5% energie regenerabila în consumul final pâna în 2030.

"România se confrunta cu întârzieri în procesul de desemnare a zonelor de accelerare pentru energie regenerabila. Desi transpunerea RED III a început în octombrie 2024 si a trecut printr-un proces de consultare publica, întârzierea a fost prelungita de contextul politic, marcat de instituirea unui guvern interimar cu atributii limitate în adoptarea de noi reglementari în perioada de tranzitie", se mentioneaza într-un comunicat remis, miercuri, AGERPRES.

Documentul prezinta progresele si provocarile României în ceea ce priveste dezvoltarea zonelor de accelerare pentru producerea energiei din surse regenerabile, dar si recomandari ale expertilor pentru ca acest proces sa fie eficient si sustenabil. De asemenea, documentul este însoțit de o propunere de metodologie privind cartografierea si desemnarea RAAs, dezvoltata în cadrul proiectului, care va fi testata prin intermediul unei zone pilot în lunile urmatoare.

Conform analizei EPG - WWF România, provocarile cu care România se confrunta la nivel national sunt legate de transpunerea directivei, coordonare limitata la nivel interministerial, capacitatea tehnica insuficienta a institutiilor cheie si de absenta unei platforme centralizate de date spatiale pentru o planificare integrata eficienta. Aceste obstacole sunt agravate de constrângerile fiscale la nivel national, respectiv spatiu redus pentru cheltuieli, care au împiedicat Ministerul Energiei sa lanseze oficial procesul de cartografiere RAA, amenintând atingerea la timp a obiectivelor nationale în materie de energie regenerabila.

Pentru a depasi aceste provocari, autorii analizei recomanda: instituirea unui grup de lucru permanent format din mai multe parti interesate, care sa supravegheze si sustina punerea în aplicare; adoptarea unei metodologii multicriteriale bazate pe GIS pentru selectarea zonelor potentiale; prioritizarea terenurilor degradate si neagricole pentru dezvoltarea energiei regenerabile, evitând zonele sensibile din perspectiva biodiversitatii; dezvoltarea unei platforme centralizate de date spatiale open-source; integrarea garantiilor privind biodiversitatea si adresarea impactului cumulativ între aceste zone si orice alte infrastructuri existente sau planificate în evaluarile strategice de mediu necesare desemnării RAA.

Elaborarea, implementarea si monitorizarea regulilor de atenuare/mitigare a efectelor dezvoltării fiecărei zone de accelerare asupra naturii (mitigation rulebook), consolidarea proceselor de implicare a partilor interesate, cu o atentie deosebita asupra comunitatilor locale din viitoare zone de accelerare si asigurarea alinierii între planificarea RAA si strategiile nationale de extindere a rețelei sunt alte recomandari ale EPG - WWF România.

Noua publicatie face parte din RENewLand, un proiect EURI. RENewLand își propune sa asigure abordari durabile si bazate pe stiinta pentru desemnarea zonelor de accelerare regenerabila în trei tari din Europa de Est: România, Bulgaria si Ungaria. Bazându-se pe expertiza altor state europene, proiectul se concentreaza pe consolidarea capacitatii autoritatilor publice, a asociatiilor industriale, a societatii civile si a mediului academic de a realiza o planificare spatiala intersectoriala integrata pentru energia regenerabila.

Prin dezvoltarea unor metodologii care echilibreaza viabilitatea economica cu factorii sociali si de mediu, proiectul RENewLand ofera instrumente practice pentru atenuarea conflictelor si simplificarea proceselor de amplasare si aprobare a parcurilor solare si eoliene, accelerând astfel tranzitia catre energia regenerabila.